

Stationsbygningen fylder 100 år og Tove og Jan Espersen lagde have til en helt fantastisk eftermiddag.

Leder af lokalhistorisk arkiv, Jørgen Møller, bød velkommen og sagde at det er sjældent, at man har to æresgæster til et arrangement. Det var der i dag. Steen Christensen, som har foræret lokalhistorisk arkiv 130 A4 sider om stationsbygning, var til stede som den ene æresgæst i forbindelse med, at de mange sider er blevet til en sjov og interessant bog om stationsbygningen og for den sags skyld også om en spændende periode i Vorbasse (1917-1968). Steen Christensen er født og opvokset i Vorbasse. (Søn af Mie-maler, som vi siger).

Den anden æresgæst var Svend Aa. Hansen, tidligere stationsforstander, postmester og telegrafbestyrer. Det var helt fantastisk dejligt at træffe Sv. Aa. Hansen, som i dag er 93 år og bosat i Grindsted.

Men tilbage på sporet. Jørgen Møller fortalte, at det tog 25 år at planlægge Troldhedebanens forløb og dermed hvilke byer, der skulle have en station. Også stationens placering i byen gav debat. Møllen, som lå Dalgasvej 4, var interesseret, Brugsen (Østergade 1) med foderstof var interesseret, Gæstgivergården, Østergade 43, ville også gerne have den tæt på. Det var folk på Christiansborg, der skulle træffe beslutningen og de talte om at bringe kultur til de mørke Jylland, der af en embedsmand blev beskrevet som Sibirien.

Den officielle indvielse fandt sted i august 1917, men toget havde kørt et stykke tid, uden egentlig køreplan eller takst for at komme med. Det var lidt op til personalet. Der var i begyndelsen ingen sikring ved vejoverføring. Derfor måtte toget kun køre 45 km i timen. Senere med lyssignal blev hastigheden sat til 70 km i timen.

Banen blev den forvandlingskugle, som "det mørke" Jylland havde brug for. Nu var det muligt for unge at få en uddannelse ved at rejse med toget til Grindsted og gå på realskole eller gymnasium. Erhvervslivet kunne afsende deres produkter (skovene, savværkerne, landbruget, mergeludvindingen og tørvemoserne).

Med fremgangen i samfundet i 1960'erne overtog lastbiler og personbiler banens gods- og persontransport. Så efter kun 50 år blev Troldhedebanen nedlagt den 1. april 1968. Siden er det busserne, der har bragt de unge til uddannelse i Grindsted.

Steen Christensen opfordrede i sin tale til, at man købte bogen, som Lokalhistorisk Arkiv har fået finansieret med hjælp fra Vorbasse Fonden og Sparekassen Kronjylland. Steen Christensen sagde i sin tale, at han med stolthed siger, at han kommer fra Vorbasse. Han flyttede fra byen i 1959, men følger byens aktiviteter og kender ikke mange byer af Vorbasses størrelse med så højt et aktivitets niveau i lokalhistorisk arkiv og i byen i det hele taget. Steen Christensen har tidligere udgivet en bog om Troldhedebanen, i øvrigt i samarbejde med sin tvillingebror Finn Christensen.

Om stationsbygningen sagde Steen Christensen, at det var en stor udvikling for Vorbasse at gå fra landsby uden byskilt til en stationsby med flot skilt, der fortalte rejsende, at nu var man i Vorbasse. Bygningen var også postekspedition og telegraf. Dvs. man kunne sende og modtage et statstelegram, som så ville blive sendt videre eller bragt ud til rette vedkommende.

Stationsforstanderen var også en del af beredskabet. Dvs. i postekspeditionens pengeskab lå en kuvert, som stationsforstanderen kun måtte åbne efter nærmere ordre fra militæret. I kuverten lå besked om, hvordan linjetelefonen skulle være bemanded døgnet rundt i tilfælde af krig eller krigslignende tilstand.

Stationsforstander Sv. Aa. Hansen var altid i hvid skjorte, slips og sort uniform samt kasket med rød rem fortalte Steen Christensen

Han fortalte også at Sv. Aa. Hansen og hans kone Edel var meget imødekommende og hjælpsomme mennesker. Også over for et par drenge som Steen og Finn, som havde mange spørgsmål. Alt det gods, pakker og breve, som kom til Vorbasse og som skulle sendes fra Vorbasse, var igennem personalets hænder og Steen Christensen rettede en stor tak til Sv. Aa. Hansen for de mange år i Vorbasse, hvor ægteparret havde haft deres væsentligste livsværk.

Sv. Aa. Hansen var i dagens anledning iklædt sin tjenestekasket og signalføjte, som han brugte, da eftermiddagens program blev fløjtet i gang.

Sv. Aa. Hansen havde medbragt en del ting, som han overrakte stationsbygningens nuværende ejere, Jan og Tove Espersen. Det var det store ur fra venteværelset og signalsystemet, som i sin tid lyste, når toget var kørt fra Kolding og Troldhede og andre effekter fra stationstiden. Han havde også gemt regningen, der viste at han havde købt stationsbygning i 1968 for 50.000 kr. med 15.000 kr. i udbetaling. Også en lille håndskrevet seddel fra Emmy fra 1981, hvor hun beder om at få en stak elastikker til brug ved indpakning af kød.

Det var så heldigt, at indtil flere af de tidligere ansatte ved væsenet var til stede i dag, så der kunne tages et gruppe billede med stationsforstander Hansen, landpostbudene Kristian Johansen, Henrik Dam Kristensen, Sonja Povlsen, postekspedienterne Emmy Schmidt og Jenny Larsen.

Også to sønner af en tidligere stationsforstander Jens W. R. Sørensen var kommet til Vorbasse i dagens anledning. De er tre søskende, som alle er født på stationen i Vorbasse. Deres far blev forfremmet til trafikkontrollør i Kolding, men senere forflyttet til Gesten som stationsforstander. Det var han ikke tilfreds med. Sønnen medbragte et vintermaleri af sporene og perron i Vorbasse med Vorbasse Kirke i baggrunden, som deres far har malet for mange år siden. Måske bliver maleriet en dag overdraget til Lokalthistorisk Arkiv.

Enkelte lokale fortalte et par anekdoter fra tiden med stationen. Axel Okholm fortalte, at han en vintermorgen, hvor toget var forsinket blev inviteret ind i postrummet, hvor postbudene ventede på at komme til at sortere post og overpostmesteren fra Vejen kom på besøg. Det gav en skriftlig reprimande til Sv. Aa. Hansen, fordi der var fremmede tilstede i postrummet. Jens Aage Thomasen fortalte, at han købte et askebæger af en dreng, der havde taget det, som souvenir fra det tog, der kørte den sidste tur.

Jan og Tove Espersen passer vældig godt på stationsbygningen, så den udvendig fortsat ligner den flotte stationsbygning, der blev bygget for 100 år siden. Det kan de slet ikke roses nok for! Jan Espersen fortalte, at der er folk, som rejser rundt og virkelig tager de gamle stationsbygninger i nærmere øjesyn. Således har Jan og Tove haft besøg af flere personer, som dyrker denne hobby.

Der blev fortalt mange interessante historier og serveret en masse kaffe og kage til de mange, der denne eftermiddag fik en uforglemmelig oplevelse i Jan og Tove Espersens utrolig flotte og store have, hvor fra toget kørte fra 1917 til 1968.

26. august 2017
for Vorbasse.dk
Inger Donslund